

28. září – Den české státnosti

V roce 2000 je poprvé den 28. září slaven jako **Den české státnosti**. Tento svátek souvisí s uctíváním **knížete Václava**, který patřil v 10. století k třetí křesťanské generaci vládnoucího rodu Přemyslovců. Osmileté panování knížete znamenalo christianizaci Čech, což byl jediný způsob, jak stmelit tvořící se stát, zajistit jeho existenci a povznést ho kulturně a duchovně. Hned poté, co byl úkladně zavražděn svým bratrem Boleslavem, začali Čechové Václava uctívat jako mučedníka a patrona své země. První kostel mu byl zasvěcen již roku 972 na Proseku (dnes Praha). Svatým byl Václav prohlášen brzy po své smrti, kdy byly jeho ostatky převezeny z Boleslavi do pražské rotundy v místě dnešního chrámu sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Svatováclavská tradice se stala ústředním motivem českého středověkého státu již v 10. století a svého vrcholu dosáhla za vlády **Karla IV.**

Ten přispěl k oslavě svatého Václava a jeho babičky svaté Ludmily pojednáním, v němž zdůraznil jejich státotvorné poslání. Karel IV. světil do ochrany patrona svatého Václava českou svatováclavskou korunu jako symbol české státnosti a dal nad jeho hrobem v chrámu svatého Víta vystavět k jeho počtě nádhernou Svatováclavskou kapli s cyklem maleb z jeho života. O oblibě svatého Václava v zemi svědčí přes 300 chrámů a kostelů jemu zasvěcených. V minulém století byl k počtě svatého Václava vztyčen jeho monumentální jezdecký pomník od **Josefa Václava Myslbeka**, kde je národní světec ve společnosti dalších patronů a patronek země české z doby přemyslovské: **svaté Ludmily, svatého Prokopa, svatého Vojtěcha a svaté Anežky České.**

Do jeho blízkosti přicházejí lidé v nejvýznamnějších chvílích života země. 28. října 1918 zde proběhla demonstrace ke vzniku československého státu, zde byl ohlášěn konec 2. světové války, ale předtím i zřízení Protektorátu a v roce 1948 i „vítězství pracujícího lidu nad reakcí“. Před zraky svatého Václava se pro svobodu své země upálili **Jan Palach** a **Jan Zajíc**. Zde také nakonec zvonili občané klíči a za tichého souhlasu svatého Václava si bez krveprolití vydobyli cestu k demokratické společnosti.